

HET BOUWPLAN

FRANK VAN DONGEN

HET BOUWPLAN

ISBN 978-90-831676-4-0

NUR 333

2e herziene druk 2022

Copyright © 2009-2022 Frank van Dongen

Redactie: Erik Schreuder

Omslagillustratie © 2021, Slobodan Cedic

Ontwerp en binnenwerk Nederlandse uitgave: Michael van Zijl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zo ver het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorrecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Na het laatste hoofdstuk worden de belangrijkste feiten samengevat van het Bouwplan en de hoofdpersonen, de Reizigers: hun wereldbeelden, motieven en verstrengeling met het Bouwplan. Lezers die van maximale spanning en mysterie houden en een hoge mate van complexiteit en ondoorgrondelijkheid tolereren, zullen dit addendum pas achteraf willen lezen. Lezers die de voorkeur geven aan meer duidelijkheid en structuur kunnen het addendum op elk moment van lezen raadplegen.

Frank van Dongen, November 2021.

Over de zoektocht naar de ware aard, oorzaak en reden van het bestaan
Over ontmoetingen met bouwplannen van een andere oorsprong
Over de strijd van de mens tegen zichzelf en het Bouwplan
Over de terreur van het Woord en het Weerwoord
Over ondraaglijk verlangen naar het onbekende
Over de droom van de oorspronkelijke mens
Over de gapende leegte van het universum
Over onafhankelijkheid en verbondenheid
Over de diepste drijfveren van de mens
Over het bedrijven van haat en liefde
Over vaders, vrienden en de vijand
Over de grenzen van het menszijn
Over de grenzen van de dood
Over het andere bestaan
Over de laatste oorlog
Over eeuwige jacht
Over ultiem geluk
Over overleven
Over hebben
Over zijn
Over
Ik

1. Over de toekomst

Als jij een blik in de toekomst zou kunnen werpen, hoever zou je dan kijken?

Veel mensen zullen tien of twintig jaar vooruit willen zien.

Ik keek voorbij de generatiehorizon.

Om de laatste mens te zien.

En het Bouwplan.

En waarom.

2. Over ondraaglijk verlangen naar het onbekende

'Acrobatenmeisjes!'

De witte huizen van de Eerste Stad rezen hoog en symmetrisch rond me op. De wolken braken. Het maakte de nazomerlucht, die geurde naar nat cement, nog zwaarder.

Op het marktplein zag het zwart van de mannen. Meer dan de helft ging gekleed in het sombere tenue van het Weerwoord. We drongen ruw naar voren. Niemand durfde ons tegen te houden.

Acrobatenmeisjes buitelden door de regen. Hun huid glom en hun haren zwiëpten dikke druppels in het rond. Vloeibare feromonen. Ooit had ik andere vrouwen zo zien bewegen, vol dierlijke levenskracht en smeulende passie. Dat was in een ander leven geweest. Oude verlangens dienden zich aan, en even voelde ik me een roofdier.

Een van de acrobatenmeisjes zocht oogcontact met me. Ze had zwarte ogen en een witte huid.

Mijn adem stakte. Ze was kleurloos. Volkomen kleurloos. Ik kon zo bij haar naar binnen kijken. Alsof we ooit verstrengeld waren geweest, in een verleden waarvan ik nu alleen nog echo's droomde.

Wat riep deze kleurloze vrouw in me op?

Ik keek naar de man die naast me stond: Bilders oudste zoon, die me altijd in de gaten hield, die over me waakte. Een man in de kracht van zijn leven, met letterlijk en figuurlijk een rechte rug. Toch liet hij zich verblinden door dezelfde verlangens als ik.

Ik wrong me door de menigte en liep naar de ingang van de acrobatentent. Tussen de lekkende touwen door loerde ik naar mijn prooi.

Eindelijk danste ze terug naar haar hol. Mijn blik hield haar staande. Woorden kon ik niet vinden. Zwaar ademend keken we elkaar aan. Twee vreemden, op zoek naar inzicht in elkaar.

Het acrobatenmeisje trok me mee naar binnen, naar een compartiment achter een gordijn. We waren in schemerlicht gedompeld,

stonden dicht bijeen. Haar borstkas pompte op en neer. Haar ribben en borsten werden tegen haar natte topje gedrukt. Ze droeg een rokje van zeemleer. Af en toe lekte er een druppel.

‘Jij bent hier vreemd.’ Haar adem stroomde langs mijn gezicht.

‘Jij ook,’ zei ik.

Ze lachte. Spierwitte tanden.

Het voeren van een ongedwongen gesprek met haar viel me zwaar. ‘Waar kom je vandaan?’

‘Uit Het Noorden.’

‘Hoe is het leven daar?’

Haar lach verdween. ‘Mannen en vrouwen zijn vrij en gelijk. Wij verkiezen het leven boven het Woord en het Weerwoord.’

‘Wat doe je dan hier?’

Ze sloeg het gordijn weg, bukte en keek onder de luifel door naar het marktplein. Met moeite wendde ik mijn blik van haar lichaam af en bukte met haar mee. Niemand keek naar ons.

‘Er is geen man die niet in vertrouwen zijn leven met mij wil delen,’ zei ze ernstig. ‘Ik verzamel informatie over de vijand. En jij? Wie ben jij? Waar kom jij vandaan? Wat zoek je hier?’

Ik was sprakeloos. Deze vragen had nog nooit iemand aan mij gesteld. Ik was altijd de vragensteller. Waarom bestond ik? Op welk verborgen eiland was ik geboren? Hoe was ik daar ooit ontsnapt? Of lagen mijn wortels in de machtige bossen van Het Noorden?

Mijn oorsprong moest wel verborgen liggen onder de woudreuzen die zowel het ijzige noodweer van de donkere poolwinter als de eeuwige zon van de poolzomer moeiteloos doorstonden. Onder die gelaagde, altijd groene deken, waarin alle levenslijnen innig met elkaar vervlochten, had ik ooit zonder tijdsbesef gejaagd en verzameld, ondergedompeld in een roes van authentiek verlangen en geluk, mijn geest en wil door niets en niemand vastgelegd, mijn lichaam beschermd tegen de elementen en de tijd door dikke lagen mos en een ondoordringbaar bladerdak. Niets liever dan terugkeren naar de dampende oerwouden waarin mijn oorspronkelijke wezen was verdwenen. Ik doolde al zo lang naakt en blind rond in een gemaakte wereld die even leeg was als mijn geest. Wat was er misgegaan?

Ik haalde mijn schouders op.

De kleurloze vrouw ritste mijn jas open en keek naar binnen. 'Heb je die littekens overal?'

'Van onder tot boven.' Met kippenvel wachtte ik totdat ze mijn tweede huid zou afstropen om onze lichamen te laten verstrengelen.

'Dan heb ik een boodschap voor je. Onder het huis van de bouwmeester ligt een archief. Dat mag onder geen voorwaarde in handen vallen van de vijand. Vertel hem dat hij zich moet gereedmaken voor de laatste oorlog.'

Wat ze vertelde was te onwerkelijk. En te verkeerd. Het was overduidelijk dat we het in de strijd juist niet moesten zoeken. Een vergeelde film die jarenlang in mijn vastgeroeste geheugenprojector had klemgezeten, draaide nu een stukje door. Ik sloot mijn ogen en zag grote zwarte eieren, begraven in de aardlagen. Het Bouwplan drong terug in mijn leven.

Het acrobatenmeisje draaide haar gezicht omhoog. Haar vrouwenmond was zo dichtbij. Ze kon mijn blik niet weerstaan en rende de trechtersvormige achtertent in. Zonder om te kijken ging ik achter haar aan, meegezogen in haar zog van vreemdheid.

3. Over de verboden grens

Bilders stam zat aan tafel. Over de volle lengte van de keuken wierp de zon warme bundels licht naar binnen, waarin stofdeeltjes en insecten dansten. Ik hield van de geconcentreerde smaken die de vrouwen van Bilder op tafel uitstalden. Roggebrood, harde kaas en worst, vruchten en paddenstoelen, zoute vis, gedroogd vlees, groentes in zuur en als dessert chocolade en stroopdikke koffie.

De Reizigerstaal golfde als een tropische branding over tafel, vol beweging en leven. Daarbij vergeleken was de taal van het Weerwoord een ijskanaal. Hoe ik ook genoot van het eten, de verhalen en de lachpartijen, ik was me er altijd van bewust dat ik genoot. Ik was nooit een deelnemer. Ik bleef toeschouwer. Mijn echte wereld lag niet hier, maar in de leegte die me aan alle kanten omsloot. Ik kon niet wachten om weer op zoek te gaan naar de verborgen fragmenten van het Bouwplan. Eenzaam, maar vol verlangen en hoop. Een roofdier op jacht naar de verboden prooien in de ondoordringbare oorsprongwouden, donker en kleurloos.

Door de keukenramen zag ik Bilder de tuin binnen lopen. Hij kwam van de holle steenweg die naar de Eerste Stad liep. Tijdens mijn trainingen in de bossen kwam ik dat soort holle steenwegen dagelijks tegen, de meeste volledig overwoekerd en niet meer in gebruik. Ze deden me denken aan oude tunnels waarvan de plafonds waren ingestort en de wanden door weer en wind weggesleten. Alleen de tunnelbodems waren overgebleven, en hier en daar een afgebrokkelde muur.

Ik stond op en rende naar Bilder. Het water in mijn jas klotste woest op en neer. Na mijn ochtendtraining had ik de reservoirs nog niet bijgevuuld.

Bilder keek geïrriteerd om. Ik schonk er geen aandacht aan. Hij leefde in een andere wereld. Zoals iedereen in een andere wereld leeft. Daarom nam ik niet de moeite om hem uit te leggen waarom ik dag en nacht zoveel ballast met me meedroeg. Vijf liter water, oude brokkelkaas, chocolade, gedroogde vijgen, mes, knijplamp, touw, een paar oude landkaarten, pen en papier, allemaal opgeborgen in mijn voeringen. Mijn jas ging nooit uit. Ik sliep er zelfs in.

Alleen als ik het meer overzwom, stroopte ik mijn tweede huid af.

Voordat hij zich in zijn werkkamer opsloot, sprak ik Bilder aan. Zijn ogen stonden dof, zijn huid was grijs. Hij had de deurklink al in zijn hand en de sleutel in het slot.

‘Een vrouw uit Het Noorden beweerde dat er onder dit huis een archief ligt.’

‘Dat hier een archief is,’ zei hij met zijn rug naar me toe en een vinger naar de grond wijzend, ‘is al meer dan jij ooit had willen weten. Vergeet het, zoals je alles vergeten bent, en praat er met niemand over.’

‘Waarom?’

Bilder draaide zich om en drukte een vinger op mijn jas. De tanden van mijn rits beten in mijn borst. ‘Omdat de geringste kennis over de aard van het archief even dodelijk is als fysiek contact. Het breekt je oorspronkelijkheid af. Het doet je stoppen met delen. Het legt je vrije wil vast. En dan is het wachten op de fatale tweestrijd.’

‘Maar hoe is het dan mogelijk dat jij die de aard van het archief kent, nog steeds leeft?’

‘Kijk dan naar me! Zie je dan niet hoe verscheurd en kleurloos ik ben?’

‘Hoe is dat ding of wezen, of wat daar ook begraven ligt, dan overwonnen?’

‘Het Bouwplan is niet overwonnen. Dat kan niet. Het is gekliefd in zes zones die nooit meer met elkaar in aanraking mogen komen. De zones zijn opgesplitst in honderden of duizenden fragmenten – niemand weet precies hoeveel – die zijn ingemetseld in de fundamenten van hermetisch afgesloten archieven, diep onder de verboden grens. Dat moet eeuwig zo blijven.’

Hij trok zijn vinger terug en liet me wankelend achter.

Midden in de nacht trok ik een lade uit mijn bureau en pakte mijn instrumenten uit de loze ruimte daaronder. Ik sloop langs de slaapkamers. In het voorbijgaan keek ik naar Bilders jongste vrouw. Blonde haren lagen als een klimplant over haar gezicht. Als ik haar na het avondeten soms over mijn trainingen in de bossen vertelde, of flarden van herinneringen ophaalde uit een vorig leven over ex-

pedities naar vergeten eilanden, hing ze aan mijn lippen. Zij was de enige die mijn verbeeldingskracht soms kon volgen.

Binnen een kwartier was ik Bilders werkkamer binnengedrongen. Voorzichtig drukte ik de deur achter me in het slot en luisterde in het donker. Niets te horen, behalve het geritsel van de waakhonden die langs de populieren liepen. Ik haalde diep adem en snoof de geur op van papier, oud leer en celluloid. Ik kneep in mijn lamp. Zoals ik had verwacht, stond ik in een doolhof waarvan de muren waren gemetseld van ladekasten, dossiermappen, in lood of blik verpakte filmrollen en ontelbare boeken.

Op de tast liep ik de verboden trap af en opende de deur naar de beestenkelders, die veel groter waren dan ik me had voorgesteld. Ik sloop door schaars verlichte kelders. Overal kwam ik deuren en trappen tegen, toegangen tot nog diepere werelden.

Ik was de tel van de treden kwijtgeraakt. De steeds sterkere aardgeur en de toenemende hitte vertelden me dat ik gevaarlijk diep zat. De trap leidde uiteindelijk naar een luik. Ik legde de lamp op de laatste trede, zette mijn handen aan het slotwiel en draaide. Geen beweging in te krijgen.

Mijn oog viel op een kastje naast het luik. Ik blies het stof weg. Twaalf toetsen en een inscriptie in de Reizigerstaal: *Het getal per zone*.

Zes getallen schoten door mijn hoofd.

Ik kwam overeind en toetste de getallen in. Het wiel draaide nu zonder weerstand rond. Na twee slagen en een reeks zachte tikken scharnierde het luik geruisloos open. Er waaide een vochtige wind in mijn gezicht, die geurde naar verre streken.

Ik klom door het gat en waande me in het ruim van een gekapseisd schip. Het plafond werd gedragen door versteende spanten. De rechterwand werd bijna volledig gevormd door deuren en luiken. In de linker zaten twaalf ronde gaten van tien meter doorsnee. Tunnelingangen.

Vol verwondering keek ik naar de materialisatie van mijn wereldbeeld dat stamde uit mijn donkerste tijd, een gelaagd tunnelstelsel dat nergens begon en nergens ophield.

Bilder zag de wereld als eindig en gesloten, een gebouw met alleen een binnenkant, geen buitenkant. De elementaire deeltjes waren de bouwstenen, de krachten het cement. Vanaf zijn eerste bouwkundeles had ik er niet in geloofd. Bij een bouwwerk ging het niet om de dikte van muren en de vorm van de draagbalken, maar om de ruimte die ertussen geschapen werd. Zelfs als het aantal beschikbare bouwstenen eindig was, wat ik al niet geloofde, was het getal van mogelijke vormen waarin de stenen gelegd konden worden onberekenbaar groot.

Ik rende naar het eerste gat en staarde in een tunnel zonder einde, overweldigend in omvang en lengte. Tocht streek langs mijn gezicht, nat en koud. Ik rook een vreemde combinatie van hars en roest. In mijn verbeelding zag ik besneeuwde naalddwouden op berghellingen vol vierkante mijningangen naar ijzerertsaders. Liep deze tunnel helemaal door naar de grenswal in Het Noorden? Waar leidden de andere tunnels heen? Wie had dit allemaal gebouwd? En met welk doel?

Eigenlijk wilde ik niets liever dan naar voren rennen, en dat dagen en nachten blijven doen, totdat ik een doorgang tegenkwam en eindelijk de lege bossen weer kon verkennen. Ik had mijn jas aan. De waterreservoirs waren gevuld. Wat hield me tegen?

Mijn doel voor deze nacht trok me verder. Maar bij iedere tunnel bleef ik in tweestrijd staan om de lucht op te snuiven en mijn verbeelding zijn werk te laten doen. De tunnels zagen er allemaal hetzelfde uit. Alleen hun adem verschilde. Zes zogen de lucht naar een onbekende bestemming. Zes bliezen de geuren uit hun eindeloze ingewanden in mijn gezicht. Wat rook ik eigenlijk? Bergen? Zee? Woestijn? Zoals onze grote en zware films door de tijd vergelen en verpulveren, zo waren deze geuren te lang onderweg geweest om hun oorsprong nog prijs te geven.

Voorbij de laatste ingang stond een monster van granietstaal. Dit moest de Machine zijn waarover Bilder had verteld. De legendarische boorlocomotief die al eeuwen stilstond. Machtig en dreigend wachtte het daar, terugverlangend naar de tijd waarin het alles op zijn weg mocht vermorzelen. Mijn knijplamp wierp een pulseren-

de gloed op de onverwoestbare bepantsering, alsof hij op het punt stond te vertrekken. Ik wreef over de zwarte rondingen. Het voelde aan als een overgangsvorm tussen metaal en steen.

Ik liet mijn lamp uitdoven omdat de tastsensatie in mijn handen een ongekend heldere herinnering opriep. Een witte man scheen met zijn lamp op een vergeeld stuk papier. Het was een schematische tekening waarop vijf steden, vier windstreken en een tiental landwegen en tunnelroutes stonden, zoals de kaart in mijn binnenzak. In het centrum van de kaart stond een grijze stip. *Hoofdstad, Centraal Archief*, stond er in mijn eigen handschrift bij. Links in Het Zuiden stond een witte stip met *Eerste Stad*. Rechts in Het Zuidoosten een bruine stip met *Tweede Stad*. In Het Noorden een vaalgele stip met *Derde Stad*. In Het Oosten een rode stip met *Vierde Stad*.

‘De archieven,’ dacht ik hardop. ‘De archieven liggen onder de zes oudste steden verborgen. Er zijn nog twee andere archieven.’

In mijn zich nog steeds ontrollende herinnering hield de witte man op met knijpen en weigerde me nog van licht te voorzien. Ik hoorde hem snuiven in de duisternis. ‘Ooit waren de genummerde steden een soort verborgen buitenposten, afgelegen toevluchts-oorden, reservestations voor het geval het centrale archief onder de Hoofdstad ten val zou komen. Maar het zijn juist de buitenposten die ten onder zijn gegaan, leeggeroofd door een vijand die al vanaf het eerste speuren onder ons was.’

Hoe slecht het ook met mijn geheugen was gesteld, ik wist dat deze bewering niet klopte, nog niet althans.

Aan mijn littekens voelde ik dat de luchtdruk veranderde. Ik was niet meer alleen. Er drong iets het station binnen. Zou ik opnieuw gekleefd worden?

In paniek dook ik naar de grond, maar voordat ik het luik onder de Machine open kon draaien, werd ik overeind getrokken.

Bilder scheen een verblindende, bijna constante lichtbundel in mijn gezicht. Zijn lamp maakte een hoog zoemend geluid, als een woedend dier. ‘Geen meter verder naar beneden! We staan op de verboden grens. Kom mee naar boven voordat je ons definitief in de afgrond stort.’

Ik schudde me los en wees naar de grond. ‘We moeten terug over die grens, Bilder. Daar komen we allemaal vandaan. Daar hebben we de eerste fragmenten aangeboord. Daar liggen de geheimen van het Bouwplan begraven.’

‘Als je nu afdaalt, wijs je de vijand de weg naar de archieven. Je kunt ons niet weer in de steek laten. Alleen als je in mijn stam blijft, kan je ons nog redden van de ondergang.’

Ik schudde heftig van nee. ‘Ik zie alles weer glashelder, Bilder. Ik voel nu voor het eerst wat ons bestaan werkelijk betekent. We worden op een smerige manier misleid door onze zelfgecreëerde wereld, door onze doorgedraaide systemen. Het is een in zichzelf terugdraaiende valsheid, die zich ten koste van ons in stand houdt. Een nieuwe vorm van leven die nietsontziend vecht tegen zijn ontmanteling. Dat is zijn vastgelegde aard en reden van bestaan. Wachten is nog dodelijker dan vechten. De tijd werkt tegen ons. Altijd en overal. De oorspronkelijke wereld staat op instorten. We moeten niet kruipen of buigen, maar vechten tegen het Weerwoord. Wapenfabrieken bouwen, legers vormen en ten oorlog trekken. Strijden tegen de dood. Voor deze overlevingsstrategie hebben we de kennis uit de archieven nodig. We moeten de gesloten boeken lezen, de vergeelde films afdraaien en de begraven zones van het Bouwplan aanboren.’

Bilder slaakte een zucht. ‘We krijgen geen legers meer op de been. Alle beschikbare mannen vallen voor het Weerwoord. Boger beheerst de tunnels. Alleen in de steden en bossen kunnen we ons nog schuilhouden. Daar moeten we wachten.’

Nu pas hoorde ik hoe hol onze woorden door de tunnels galden. Dit was alles wat we in deze gemaakte wereld nog konden doen. Holle woorden produceren. We waren uitgespeeld. De wanhoop was me nu nabij. ‘Waarop wil je dan wachten?’

‘Op het tijdperk dat de archieven weer open mogen, Reizigers weer ongestraft kunnen bouwen en de laatste letter van het Weerwoord is gewist. Maar dan in omgekeerde volgorde.’

‘Wie of wat gaat ons daarbij helpen, als we zelf niet kunnen, willen of mogen vechten?’

Bilder gaf geen antwoord.

‘We laten ons leiden door angst en bedrog. Alles had allang klaar moeten zijn voor de laatste oorlog. Je hebt de boodschap uit Het Noorden toch gehoord? De vijand kan ieder moment tegen ons optrekken. Ik ga naar beneden, kleurloze bondgenoot, op zoek naar de archieven. Ga je mee of niet?’

Bilder smeed zijn lamp kapot. ‘Was je maar nooit teruggekeerd!’ Zijn voetstappen galmde in de duisternis. Ik hoorde hem door het luik klimmen en de verboden trap op rennen, terug naar de bovenwereld, waar niemand meer van het leven genoot.

Ik draaide het luik onder de Machine open en liet me in het gat zakken. Mijn voeten vonden een ladder. Met een veel te luide klap trok ik het luik boven me dicht en daalde nog dieper af. De naar aardolie stinkende lucht brandde in mijn keel.

Na een uitputtende verticale tocht van duizenden sporten ging het niet verder. Ik stond op de bodem van de schacht, nog geen meter in doorsnede. Nu pas hoorde ik hoe hard ik hijgde. Het zweet liep in straaltjes over mijn huid. Het levensdragende water ontvluchtte mijn lichaam. Ik ritste mijn jas open, knoopte een slangetje los en zoog het water naar binnen dat mijn lichaamstemperatuur had aangenomen. Het borrelen van de reservoirs klonk beangstigend luid. Ik sloot mijn jas weer af en keek om me heen.

Ik werd omringd door luiken, genummerd met de cijfers 1 tot en met 5. Tussen mijn laarzen stond het cijfer 6. Het kon dus nog verder naar beneden. Ik draaide het luik met nummer 1 open en klom een ruimte van tastbare duisternis binnen. Het plafond was vlakbij, voelde ik.

Het pulserende licht uit mijn lamp toonde me een platgedrukte tunnel met een vlakke bodem en rechte wanden. Als ik op mijn tenen ging staan, raakten mijn haren het plafond. Uit de muren parelden oliedruppels.

Eindelijk was ik weer doorgedrongen in het legendarische stelsel van intercontinentale tunnels, dat alle ruïnesteden, ondersteden en eilanden met elkaar verbond, duizenden jaren geleden aangelegd door naamloze bouwers, op anderhalve kilometer diepte en onder de oceanen nog dieper.

Ik voelde hetzelfde verlangen dat ik voor het acrobatenmeisje voelde en daaronder brandde een nog intensere begeerte voor het Bouwplan. Ik doofde mijn lamp en zweefde een paar minuten in de leegte. Waarom had ik een leven gekregen? En waarom juist dit leven?

Ik drukte mijn gezicht tegen de wand en likte de uitgedreven druppels op. Voor het eerst sinds mijn terugkeer van achter de verboden grens, schoot er een sfeer van mijn leven door mijn hoofd uit de tijd dat ik nog geen littekens had. Een onbereikbare wereld, overal in zichzelf terugbuigend, even afgesloten en vervormd als de tunnels waarin ik nu stond.

In complete duisternis begon ik door de platgedrukte tunnel te rennen. Mijn hand gleed zonder weerstand als een voelspriet langs de geoliede wand. Eindelijk had ik weer direct contact met de wereld. Mijn geest verstrengelde met de werkelijkheid die me aan alle kanten omringde. Waarschijnlijk was ik nachten en dagen zo blijven doorrennen, in een roes van vreemdheid en verlangend naar nog meer vreemdheid, als mijn hand niet tegen iets was aangeboden en daardoor het contact met de wereld verloor.

Ik kneep in mijn lamp en stond oog in oog met een deur. De sloten leken op fossielen van metaal, diep verzonken in gewapend gesteente. Mijn vingers gleden over vreemde ruggengraten van ijzer, over gekromde ribben en vertakte kaken van brons, over ineengrijpende tandenrijen van graniet en staal. Het was alsof deze sloten werkelijk ooit geleefd hadden en door een verpletterende druk waren versteend.

Ooit was ik opgeleid tot een slotenmeester, maar ik had geen idee hoe deze sloten werkten en met wat voor soort sleutels, woorden of getallen ze te openen waren. Nog vreemder was een lichtgevende plaat die verderop in de wand verankerd zat. Ik liep erheen en legde mijn handen op het stralende marmer.

Mijn handen vrozen vast. Hoe ik ook trok, ik kreeg ze niet los. Toen de vrieskou tot in mijn botten was doorgedrongen, vielen mijn handen los en zwaaide de plaat open. De ruimte daarachter rook naar de zweetende huid van het acrobatenmeisje en was gevuld met buizen en ribben. Ik klom naar binnen en rolde me op. De

plaat klapte dicht en sloot me af van de wereld. Ik dreef in het niets en begon te dromen over mijn verdwenen levens uit de periode voor de klieving van mijn geest.

Na deze nacht zouden deze dromen nooit meer ophouden. Het zijn kleurloze beelden die sindsdien in mijn hoofd worden afgedraaid, waarvan sommige beelden al beginnen te verpulveren. Wanneer deze donkere films volledig worden uitgerold, beslaan ze een veel langere periode dan de eerste 3600 tijdseenheden van mijn bewustzijn, de eerste 3600 dagen, maanden, jaren of eeuwen van mijn leven die met chirurgische precisie uit mijn geheugen zijn weggesneden.

Zo ver als mijn herinneringen terugliepen, stond ik los van mezelf en zag alleen mijn buitenkant. Die buitenkant van mij was zwaar beschadigd. Een gerepareerd pantser dat in verschillende kleuren was beschilderd, doorkrast met tekenen van het verleden die niet meer te duiden waren, en deze tekenen waren weer overgeschilderd met nieuwe tekenen. Mijn buitenkant kon niets anders zijn dan een gemaakte, valse schil. Zoals mijn jas een tweede huid was die mij eigenlijk niet paste.

Wat er werkelijk binnen zat, binnen in mij zat, mijn ware ik, mijn oorspronkelijke kern, durfde ik hieruit niet af te leiden. Ik had alleen mijn terugkerende nachtelijke herinneringen. Van sommige eeuwige dromen hoopte ik dat ze over mij gingen. Van de meeste niet. Ik hoopte dat ik in een ander leven rondzwierf door de meest afgelegen wouden van inzicht, en dat ik deze mensvijandige bossen ooit weer zou terugvinden. Ik hoopte vurig dat mijn ware aard die van een solitaire jager was, sterker dan alle roofdieren van het donkere bos, een oerwezen dat in complete isolatie toch diep gelukkig was. Een wezen dat overal kon overleven.

Waarom keerde ik zo leeg en somber terug uit de wouden van inzicht? Omdat mijn geest te klein was om het ongevormde dat ik daar aanboorde te bevatten. Mijn geest was gekleefd. Mijn oudste helft was er met de fundamentele inzichten vandoor gegaan en nog dieper de oorsprongswouden ingetrokken. En nooit teruggekeerd. De holle bolster die er van me was overgebleven, wilde weer groot,

sterk en heel zijn, slechts hongerend naar wijsheid en kennis, verlost van angst, afhankelijkheid en aanbidding, bevrijd van alle gemaakte verlangens.